[Time: 2 Hours] [Marks:60]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. Attempt all questions.

- 2. Figures to the right indicate marks.
- 3. All working notes should form part of your answer.

Q. 1 Anand Ltd.'s Balance sheet shows the following balances as on 31-3-2017.

15

15,000 Equity shares of Rs 10 each fully paid;

9,000 10% Redeemable Preference shares of Rs 10 each fully paid;

General Reserve Rs 60,000;

Securities Premium Rs 7,500;

Profit Loss Account Rs 40,000;

Capital Reserve Rs 10,000.

10% Preference shares are redeemed on 1-4-2017 at a premium of 20%. For redemption, 2,000 Equity shares of Rs 10 each are issued at 10% premium. A bonus issue of equity share was made at par, two shares being issued for every five shares held on that date excluding new equity shares.

Show the journal entries to record the above transactions for redemption and bonus issue of shares.

OR

Q. 1 Following is the Trial Balance of Rupa Ltd. As on 31st March, 2017.

Particulars	Dr. Rs.	Particulars	Cr. Rs.
Fixed Assets (Net Block)	12,35,000	Profit & loss A/c (opening	1,00,000
Investments (at cost)	75,000	Balance)	
Stock (at cost)	5,00,000	Net Profit for the year	2,70,000
Staff Advance	97,400	General Reserve	70,000
Sundry Debtors(Unsecured and good)	4,00,000	Share Capital (Equity shares of Rs.100 each)	20,00,000
Cash in Hand	60,000	Loan from state financial	3,00,000
		Corp.	
Cash at bank	4,94,000	Short Term Loans	50,000
Share Issue Expenses	26,600	Provision for Taxation	11,000
Bills Receivables(Trade)	58,000	Unclaimed Dividend	5,000
		Sundry Creditors	1,00,000
		Bills Payable(Trade)	40,000
<u>Total</u>	29,46,000	<u>Total</u>	<u>29,46,000</u>

15

15

The Following further particulars were available:-

- 1] Total Sundry Debtors Include debts of Rs. 52,000 due for More than six months.
- 2] Transfer to General Reserve Rs.50,000.
- 3] Directors recommended 6% divided.
- 4] Loan from state Finance corporation is secured against stock.
- 5] Sundry Creditors included for goods Rs.80,000 and remaining for expenses.
- 6] Market value of investments is Rs.78,000 while its face value is Rs.60,000.

Prepare Balance sheet of Rupa Ltd. as on 31st March, 2017; as per the requirements of companies Act, after considering above adjustments. Ignore previous year's figures and corporate dividend tax.

Q. 2 On 1-01-2015 Bhavani Ltd. had issued 20,000-11% Debentures of Rs 100 each redeemable on 1/01/2017 at 20% premium.

The company offered three options to the debenture holders as under:

- 1) 14% Preference Shares of Rs 10 each at Rs 12 per share.
- 2) 15 % Debentures of Rs 100 each at Rs 95 per debenture.
- 3) Redemption in cash

The options were accepted as under:

Option 1) by holders of 8,000 debentures.

Option 2) by holders of 6,000 debentures.

Option 3) by holders of 6,000 debentures.

Pass journal entries for redemption of 11% debentures [with working notes] in the books of Bhavani Ltd.

Following is the summarized Balance Sheet of Pradhan Ltd. As of 31st March 2016. Q. 2

Liabilities	Rs.
1,60,000 Equity shares of Rs. 10 each fully paid	16,00,000
Profit and Loss A/c	10,00,000
Security premium	6,00,000
10% Debenture	8,00,000
Creditors	6,00,0000
Total	46,00,000
Assets	
Land & Building	10,00,000
Plant and Machinery	7,00,000
Investments	6,00,000
Debtors	9,00,000
Bank Balance	10,00,000
Stock	4,00,000
Total	46,00,000

The company decided to buyback maximum number of equity shares as may be permitted at a price of Rs.20 pre share

Calculate the maximum number of equity shares that company can buyback and pass necessary journal Entries for Buyback of Equity shares in the books of Pradhan Ltd.

Q. 3 Disha Ltd. Invited applications for 20,000 equity shares of Rs.25 each payable as under:

15

On Application Rs.5.00 per share
On Allotment Rs.8.00 per share
On First call Rs.7.00 per share
On Second and final call Rs.5.00 per share.

Applications were received for 30,000 shares. Applications for 5,000 shares were rejected and the amount was immediately refunded. The remaining shares were allotted on pro-rata basis. Mrs. Asha holding 200 shares did not paid the amount due on second and final call and her shares were forfeited. These shares were reissued to Mrs. Rekha at Rs.20 each fully paid. Record journal entries in the books of the company to record above transactions.

OR

Q. 3 The following is the summarized Balance sheet of Nana Ltd. As on 31-12-2016.

15

Liabilities		Rs.
Equity shares of Rs 1	0 each fully paid	2,00,000
8% Redeemable preference shares of Rs 10 each fully paid		1,00,000
Security premium	Security premium	
9% Debentures		80,000
General Reserve		1,60,000
Profit & loss A/c		60,000
Current liabilities		80,000
Total		<u>7,80,000</u>
<u>Assets</u>		
Fixed assets		4,00,000
Investments		1,00,000
Current assets:		
Stock	20,000	
Debtors	60,000	
Bank	2,00,000	2,80,000
Total		7,80,000

On 1st January, 2017 the company decided to redeem Preference shares at a premium of 20% and 9% Debentures at par of capital.

For satisfying payment to preference shareholders on redemption; the company

- 1) Sold investments at Rs 95,000.
- 2) Issued 8,000 Equity shares of Rs. 10 each at Rs. 15 per share, remaining amount utilized out of General Reserve.

Pass journal Entries to record the above transactions in the books of Nana Ltd. and prepare Balance sheet of Nana Ltd. after Redemption of preference shares and debentures.

	08
Shares –(Less)	
	NO
es in the balance	
ed to share capital	100 P
d equity shares.	
lete statements.	07
A C. C.	
200 - Dr	
sferred to	
Terred to	
-head in balance	
	15

[Time: 2 Hours] — [Marks:60]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B:

प्राप्य हुंड्या (व्यापारी)

- १) सर्व प्रश्न सोडवा.
- २)उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
- ३) सर्व टाचणे उत्तराचा भाग म्हणून तयार करा.

Q1. दि.३१-०३-२०१७ रोजी आनंद लिमिटेडचा ताळेबंद पुढील शिलकी दर्शवितो. प्रत्येकी रु.१० चे. १५,०००; पूर्णदत्त समहक्क भाग प्रत्येकी रु.१० चे ९,०००; पूर्णदत्त चरतफेडीचे १०% अग्रहक्क भाग सामान्य गंगाजळी रु.६०,०००. प्रतिभूती अधिमुल्य रु.७,५०० नफा - तोटा खाते रु.४०,००० भांडवली गंगाजळी रु.१०,०००

दि.१-०४-२०१७ रोजी १०% अग्रहक्क भागांची २०% अधिमूल्याने परतफेड करण्यात आली. परतफेडीसाठी प्रत्येकी रु १० चे २,००० समहक्क भाग , १०% अधिमुल्याने विक्री करण्यात आले. बक्षिस (बोनस) भाग दर्शनी किंमतीस प्रदान करण्यात आले. नवीन भाग वगळता, बोनस भाग वाटपाच्या तारखेला धारण केलेल्या प्रत्येक ५ भागांसाठी २ बोनस भाग प्रदान करण्यात आले.

अग्रहक्क भागांची परतफेड व बोनस भाग वाटपाच्या व्यवहारांच्या नोंदी रोजकीर्दमध्ये दर्शवा.

किंवा दि. ३१ मार्च २०१७ रोजीचे रूपा लिमिटेडचे तेरीज पत्रक पुढीलप्रमाणे आहे.

तपशील तपशील नावे रु जमा रु स्थिर मालमत्ता(नक्त) नफा-तोटा खाते (आरंभीची १२,३५,००० १,००,००० ग्तवण्क (मूळ किंमत) 69,000 शिल्लक) मालसाठा (मूळ किंमत) चालू वर्षाचा निव्वळ नफा ५,००,००० 2,60,000 कर्मचाऱ्यांना दिलेल्या अग्रीम रकमा सामान्य गंगाजळी ९७,४०० 60,000 विविध ऋणको भागभांडवल-8,00,000 २०,००,००० (अस्रक्षित आणि चांगले) प्रत्येकी रु १०० चे भाग हातातील रोख रक्कम राज्य वित्तीय महामंडलाकडून 3,00,000 80,000 बँकेतील शिल्लक घेतलेले कर्ज ४,९४,००० भाग-विक्री खर्च अल्पम्दतीचे कर्ज २६,६०० ५०,०००

92,000

कर तरतूद

आस्वीकृत लाभांश

15

११,०००

५,०००

		विविध धनको	१,००,०००
		देय हुंड्या (व्यापारी)	80.000
एक्ण	२९,४६,०००	एक्ण ११११	<u>२९,४६,०००</u>

इतर तपशील प्ढीलप्रमाणे उपलब्ध होते:-

- विविध ऋणकोंमध्ये सहा महिन्यापेक्षा जास्त कालावधीकरीता देय असणाऱ्या र ५२,००० च्या समावेश आहे.
- २) रु ५०,००० सामान्य गंगाजळी खात्यात वर्ग करा.
- 3) संचालकांनी ६% लाभांशाची घोषणा केली.
- ४) राज्य वित्तीय महामंडळाकडून घेतलेल्या कर्जासाठी मालसाठ्याचे तारण दिलेले आहे.
- प) विविध धनकों मधील र ८०,००० चे धनको हे मालासाठीचे तर उर्वरीत धनको हे खर्चां साठीचे आहेत.
- ६) गुंतवणुकीचे बाजारमूल्य रु ७८,००० तर तिचे दर्शनी मूल्य हे रु ६०,००० आहे. वरील समायोजक घटक आणि कंपनी कायद्याच्या पुर्ततांचा विचार करून दि.३१ मार्च २०१७ रोजीचा रूपा लिमिटेडचा तालेबंद तयार करा. मागील वर्षाचे आकडे व संयुक्त लाभांश कर दुर्लक्षित करा.
- प्र २ भवानी लिमिटेडने दि १-०१-२०१७ रोजी २०% अधिमुल्याने परतफेड करावयाचे प्रत्येकी रु १०० चे २००० ¹⁵ ११% कर्जरोखे दि १-०१-२०१७ रोजी विक्री केले. कंपनीने कर्जरोखेधारकांसमोर पुढील तीन विकल्प मांडले.
 - १) प्रत्येकी रु १० चे १४% अग्रहक्क भाग, प्रत्येकी रु १२ ने प्रदान करणे.
 - २) प्रत्येकी रु १०० चे १५% कर्जरोखे, प्रत्येकी रु ९५ ने प्रदान कारणे.
 - ३) रोख स्वरुपात परतफेड कारणे.कर्जरोखेधारकांनी पढीलप्रमाणे विकल्प स्वीकारले.
 - विकल्प नं.१ ८,००० कर्जरोख्यांच्या धारकांनी स्वीकारला
 - विकल्प नं.२ ६,००० कर्जरोख्यांच्या धारकांनी स्वीकारला
 - विकल्प नं.३ ६,००० कर्जरोख्यांच्या धारकांनी स्वीकारला भवानी लिमिटेडच्या रोजकीर्दमध्ये ११% कर्जरोख्यांच्या परतफेडीच्या नोंदी (टाचाणांसह) करा.

15

किंवा

दि ३१ मार्च २०१६ रोजीचा, प्रधान लिमिटेडच्या सारांशिकृत ताळेबंद पुढीलप्रमाणे आहे.

देयता	4
प्रत्येकी रु.१० चे १,६०,००० पूर्णदत्त समहक्क भाग	१६,००,०००
नफा-तोटा खाते	१०,००,०००
प्रतिभूती अधिमूल्य	६,००,०००

१०% कर्जरोखे	۷,00,000
धनको	٤,00,000
एक्ण	88,00,000
<u>मालमत्ता</u>	
जमीन व इमारत	१०,००,०००
संयंत्र व यंत्र	6,00,000
गुंतवणुका	٤,٥٥,٥٥٥
ॠणको	۹,00,000
बँकेतील शिल्लक	80,00,000
मालसाठा	8,00,000
एक्ण	88,00,000

कंपनीने रु २० प्रतिभाग याप्रमाणे कमाल संखेच्या समहक्क भागांची पुर्नखरेदी करण्याचे ठरविले. कंपनी पुर्नखरेदी करू शकेल, इतक्या कमाल संखेच्या स्म्हाक्क भागांची गणना करा. आणि प्रधान लिमिटेडच्या रोजकीर्दमध्ये समहक्क भागांच्या पुर्नखरेदीच्या आवश्यक त्या नोंदी करा.

प्र.३. दिशा लिमिटेडच्या प्रत्येकी रू २५ च्या २०,००० समहक्क भागांसाठी अर्जांची मागणी केली. प्रत्येक भागावरील देय रक्कम खालीलप्रमाणे होती. 15

अजीसोबत रू ५.०० प्रतिभाग

भागवाटपाप्रसंगी रु.८.०० प्रतिभाग

पहिला मागणी हफ्ता रु ५.०० प्रतिभाग

द्सरा व अंतिम मागणी हफ्ता झाले. ५,००० प्रतिभाग

३०,००० भागांसाठी अर्ज प्राप्त झाले. ५,००० भागांसाठीचे अर्ज नाकारण्यात आले व त्याची रक्कम त्वरित परत केली. उर्वरित भाग यथा-प्रमाण आधारावर वाटप करण्यात आले.

श्रीमती आशाने तिने धारण केलेल्या २०० भागांवरील दुसऱ्या व अंतिम भाग - मागणी हफ्त्याची रक्कम भरली नाही तिचे भाग जप्त करण्यात आले.

वरील व्यवहारांच्या कंपनीच्या रोजकीर्दमध्ये नोंदी करा.

किंवा

दि.३१-१२-२०१६ रोजीचा नाना लिमिटेडचा सारांशिकृत ताळेबंद पुढीलप्रमाणे आहे.

देयताप्रत्येकी रु १० चे पूर्णदत्त - समहक्क भाग

प्रत्येकी रु १० चे पूर्णदत्त ८% परतफेडीचे अग्रहक्क भाग

प्रतीभूति अधिमृल्य

१,००,०००

९% कर्जरोखे		\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\
सामान्य गंगाजळी		१,६०,०००
नफा-तोटा खाते		ξο,000
चालू देयता		(°,000)
एक्ण		<u>6,00,000</u>
मालमत्ता :		
स्थिर मालमत्ता		8,00,000
गुंतवणुका		१,00,000
<u>चाल् मालमत्ता</u> :		
मालसाठा	20,000	
ॠणको	٤٥,000	
बँक	2,00,000	2,८०,०००
एक्ण		<u>6,८०,०००</u>

दि १ जानेवारी, २०१७ कंपनीने अग्रहक्क भागांची २०% अधिमुल्याने व ९% कर्जरोख्यांची दर्शनी किंमतीला भांडवलातून परतफेड करण्याचे ठरविले.

अग्रहक्क भागधारकांना परतफेडीची रक्कम प्रदान करण्यासाठी कंपनीने-

- १)ग्तवण्का रु ९५,००० ला विक्री केल्या.
- २)प्रत्येकी रु १० चे ८,००० समहक्क भाग, प्रत्येकी रु. १५ ने विक्री केले. उर्वरीत रकमेसाठी सामान्य गंगाजळीचा उपयोग केला.

नाना लिमिटेडच्या रोजकीर्दमध्ये वरील व्यवहारच्या नोंदी करा आणि नाना लिमिटेडचा अग्रहक्क भाग व कर्जरोखे परतफेडीनंतरचा ताळेबंद तयार करा.

प्र.४. अ) पुढील विधाने चूक की बरोबर ते सांगा.

- १) अपूर्णदत्त भागांची पूर्नखरेदी होऊ शकत नाही.
- २) भांडवल परतफेड निधी
 - = परतफेडीच्या अग्रहक्क भागांचे दर्शनी मूल्य -(वजा) नव्याने विक्री केलेल्या प्रतीभूतीची रक्कम
- 3) कर्जरोख्यांची परतफेड अधिम्ल्याने होऊ शकत नाही.
- ४) एकस्वाधिकार (patent) ही अमूर्त मालमत्ता आहे.
- पुर्वदेय खर्चांची नोंद सुधारित परीशिष्ट VI नुसारच्या ताळेबंदात; अल्पमुदतीचे कर्ज व अग्रिम रकमा या शीर्षकाखाली केली जाते.
- ६) जेव्हा भागांची सूट देऊन विक्री केली जाते, तेव्हा भागांच्या विक्रीवरील सूट ही भागभांडवल खात्यात नावे केली जाते.
- ७) समहक्क भागांच्या पुर्नखरेदीसाठी कंपनी नवीन समहक्क भागांची विक्री करू शकते.

८) भांडवल परतफेड निधीचा विनियोग बोनस भाग प्रदान करण्यासाठी केला जाते.

प्र ४ ब) कंसात दिलेल्या पर्यायातून सर्वात योग्य पर्यायाची निवड करून अपूर्ण विधाने पूर्ण करा व पूर्ण विधाने ⁰⁷ पुन्हा लिहा.

१) कर्ज निवारण/ परतफेड निधी(sinking fund) गुंतवणुकीवरील व्याज ------ खात्यात जमा केले जाते.

[बँक/ व्याज/ कर्ज निवारण निधी]

- २) भांडवल परतफेड गंगाजळी-----मधून निर्माण केली जाते. [वितरणयोग्य नफा/ भांडवली नफा/ नवीन भागविक्री]

[दर्शनी किंमतीस/ अधिमुल्याने/ सवलतीने]

- ४) कर्जरोख्यांच्या प्रत्तफंडीनंतर कर्ज निवारण/प्रतफेड निधीतील शिल्लक-----खात्यात वर्ग केली जाते.
- ५) भागांच्या पुर्नखरेदीनंतर कर्ज-समहक्क (debt equity) गुणोत्तर ------पेक्षा जास्त नसावे. [२:१/१:२/१:१]
- ६) खालीलपैकी ----- ही स्थिर मालमत्ता नाही. [यंत्रसामग्री/ एकस्वाधिकार (patent)/ मालसाठा]
- ७) कर्जरोख्यावरील थकीत व्याज हे कंपनीच्या ताळेबंदातील ------ या उपशीर्षकाखाली दर्शविले जाते.

[अल्पम्दतीची उसनवारी (Borrowings)/ अल्पम्दतीच्या तरत्दी/ इतर चालू देयता]

किंवा

थोडक्यात टीपा लिहा.(कोणत्याही तीन)

१) वितरणयोग्य नफा.

प्र.४

- २) भांडवल परतफेड गंगाजळी.
- 3) कर्जरोखे परतफेड गंगाजळी.
- ४) भागांची पूर्नखरेदी.
- ५) गंगाजळी आणि वाढावा/ अधिक्य (surplus) यावरील टाचण.